Рішення спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Спеціалізована вчена рада Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» Міністерства освіти і науки України, м. Ужгород, прийняла рішення про присудження Варзі Наталії Іванівні ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки на підставі прилюдного захисту дисертації «Формування дослідницької компетентності викладача вищої школи США», який відбувся 16 грудня 2022 року.

Варга Наталія Іванівна, 1979 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2002 році Ужгородський національний університет за спеціальністю «Мова та література (англійська мова та література)». Працює старшим викладачем кафедри угорської філології Українсько-угорського навчально-наукового інституту ДВНЗ «УжНУ» з 1 вересня 2022 року до цього часу.

Дисертацію виконано у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» Міністерства освіти і науки України, м. Ужгород.

За результатами перевірки та аналізу дисертації за допомогою програми Unicheck, ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації виявлено не було.

Науковий керівник: Повідайчик Оксана Степанівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціології та соціальної роботи ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Здобувачка має 23 наукові публікації за темою дисертації, з них: 6 статей у наукових фахових виданнях України, розділ у колективній зарубіжній монографії (у співавторстві), 3 статті у закордонних наукових періодичних виданнях, 12 публікацій апробаційного характеру, методичні рекомендації.

1. Варга Н.І. Особливості професійної діяльності викладача вищої школи США. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка.*

Соціальна робота. 2018. Вип. 1 (42). С. 38–41.

2. Варга Н.І. Організаційні засади професійної підготовки викладача вищої школи США. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота*. 2019. Вип. 2 (45). С. 26–30.

3. Варга Н.І. Форми і методи формування дослідницької компетентності викладача вищої школи США в магістратурі. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота*. 2020. Вип. 2(47). С. 33–38.

Кількість, обсяг і зміст праць відповідає вимогам МОН України щодо публікацій основного змісту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

ОПАЧКО Магдалина Василівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи факультету суспільних наук ДВНЗ «Ужгородський національний університет», голова спеціалізованої вченої ради. Без зауважень.

КОЗУБОВСЬКА Ірина Василівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи факультету суспільних наук ДВНЗ «Ужгородський національний університет», рецензент.

Козубовська І.В. зазначила, що наукова новизна результатів дослідження визначається актуальністю обраного напряму наукового пошуку, який недостатньо висвітлений у педагогічній науці і має велике значення для розвитку системи підготовки викладачів вищої школи в Україні та формування їх дослідницької компетентності. Вона звернула увагу й на деякі недоліки і дискусійні положення. Зокрема, в дисертаційному дослідженні досить глибоко проаналізовані позитивні аспекти американського досвіду формування дослідницької компетентності викладачів вищої школи. Водночас, варто було вказати і на певні недоліки, які, очевидно, все-таки існують і їх необхідно уникати в українських закладах вищої освіти. Поза увагою дисертантки залишилося висвітлення механізму реалізації вимог академічної доброчесності в американській вищій школі. У процесі аналізу основних положень

дисертаційного дослідження не завжди відчутна власна позиція дисертантки, її оцінка тих чи інших фактів. Мають місце окремі стилістичні неточності. Висловлені зауваження та побажання не є концептуальними і не знижують загальної високої оцінки дисертаційної роботи.

ТОВКАНЕЦЬ Оксана Сергіївна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи факультету суспільних наук ДВНЗ «Ужгородський національний університет», рецензент.

Позитивно оцінюючи наукове і практичне значення здобутих дисертанткою результатів загалом, Товканець О.С. висловила здобувачці деякі побажання та дискусійні положення. Зокрема, професійний профіль викладача вищої школи США варто було порівняти з фаховим профілем українських педагогів. Також доречно було б розширити напрями практичного застосування результатів наукового дослідження Варги Н.І. – використання матеріалів дисертаційного дослідження щодо нормативно-правового супроводу наукової діяльності в Україні, а також у теорії і практиці неформальної та інформальної освіти. Детальний аналіз структури дослідницької компетентності варто було проілюструвати схемами, рисунками, таблицями, що надало б дисертації більшої виразності. Варто було зробити чітку систематизацію форм і методів розвитку дослідницьких компетентностей викладачів вищої школи в Україні та США і представити її в окремій таблиці, що підкреслило б логічність, стисліть і завершеність наукового дослідження. Висловлені зауваження не знижують загальної високої оцінки дисертаційної роботи.

ГОРОХІВСЬКА Тетяна Миколаївна, доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки та інноваційної освіти Інституту права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка», офіційний опонент.

Горохівська Т.М. дала позитивну оцінку роботи і висловила деякі зауваження і побажання. Зокрема, здобувачці варто було більш чітко окреслити тенденції розвитку дослідницької підготовки майбутніх викладачів вищої школи у кожному з визначених авторкою періодів становлення системи підготовки викладача вищої школи в США. Доцільно було б доповнити зміст дисертації

висвітленням практичних аспектів формування дослідницької компетентності майбутніх викладачів вищої школи США в умовах дистанційного та змішаного навчання. Корисним і доцільним було б розроблення відповідного курсу для розширення вибіркових освітніх компонентів підготовки майбутніх викладачів вищої школи. Варто було представити системи формування дослідницької компетентності майбутніх викладачів вищої школи в США та Україні у формі моделей з метою кращого розуміння відмінностей та напрямів адаптації позитивного досвіду США у вітчизняній освітній системі. Зазначені зауваження не є концептуальними і не знижують загальної високої оцінки дисертаційного дослідження.

ЛЕВРІНЦ Маріанна Іванівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри філології Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II, офіційний опонент.

Не заперечуючи актуальність, самостійність, теоретичне та практичне значення дисертаційної роботи, Леврінц М.І. висловила певні зауваження, які авторці слід сприйняти у якості побажань для проведення майбутніх досліджень. Оскільки визначена проблема дослідження має компаративний характер, варто було б висвітлити результати дисертації у фахових наукових журналах з педагогічної компаративістики. Потребує детальнішого аналізу практична складова формування дослідницької компетентності викладача вищої школи США. Доречним видається створення словника іншомовних термінів, оскільки саме англомовна література становить значну частину джерельної бази дослідження. Цінність дисертації можливо було б підсилити за рахунок аналізу викликів та критичних аспектів досліджуваної проблеми, окрім позитивних та інноваційних складових, з метою побудови логічної та сталої стратегії імплементації американського досвіду. Висловлені зауваження та побажання не є концептуальними і не знижують загальної високої оцінки дисертаційної роботи.

Результати голосування: За»: 5 членів ради
Проти»: 0 членів ради

На підставі результатів голосування спеціалізована вчена рада (Наказ №45/01-04 від 26.10.2022 р.) присуджує Варзі Наталії Іванівні ступінь доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Голова спеціалізованої вченої ради _____ Магдалина ОПАЧКО

Рецензент _____ Ірина КОЗУБОВСЬКА

Рецензент _____ Оксана ТОВКАНЕЦЬ

Офіційний опонент _____ Тетяна ГОРОХІВСЬКА

Офіційний опонент _____ Маріанна ЛЕВРІНЦ